

Verlag

Wat Wageningen Wil

Datum: 13 november 2019

Raadzaal 2 Gemeentehuis Wageningen

19.30: Welkom door Max Daniel

De Gemeente Wageningen is het afgelopen jaar aan de slag gegaan met het thema democratische vernieuwing. Als we praten over Democratische vernieuwing waar hebben we het nu eigenlijk over?

Ofwel de één kijkt er naar in de zin van het verleggen van zeggenschap (macht) & verantwoordelijkheid terwijl de ander denkt vooral aan het goed betrekken van de inwoners bij besluiten dus meer in de sfeer van inspraak & participatie.

19.35 Terugkoppeling van de afgelopen bijeenkomsten

Karianne geeft aan dat dat ook uit de bijeenkomsten naar voren kwam. Iedereen verstaat iets anders onder Democratische vernieuwing. Het gaat van Klare taal tot aan Burgerberaad. De bedoeling is dat we de politiek/ de gemeente dichterbij de inwoner brengen. En zoals wethouder Lara de Brito vertelde in een eerdere bijeenkomst doen we op dit vlak al veel mooie dingen, maar moeten we dat duidelijker laten zien. In Wageningen gaan heel veel projecten en beleidsadviezen altijd al in samenspraak met inwoners, organisaties en adviesraden.

Max stelt nog dat het proces beweging in zijn geheel vraagt. Bijvoorbeeld ook via internet en dergelijke.

Karianne hoopt op goede vernieuwende stappen. Voor vandaag staat op het programma een zestal voorstellen om concreet mee aan de slag te gaan. Van de deelnemers krijgen we hier graag feedback op, zodat we ons voorstel naar college en raad kunnen aanscherpen. Daarom nodigen wij u uit straks te speeddaten rond deze onderwerpen:

- Burgerraad
- Right2Challenge
- Voucheractie
- Digitaal Platform
- Klare taal
- Ideeën wedstrijd kinderen.

Max bedankt Karianne en zegt dat we nu verder kijken, buiten deze gemeente om te zien wat er op het gebied van Democratische Vernieuwing allemaal te koop is.

* Het woord is aan de heer Munnichs

19.40 uur Geert Munnichs van het Rathenau Instituut: Democratische vernieuwing en burgerparticipatie

Geert legt de samenhang tussen democratie en burgerparticipatie uit en het belang van het goed gehoord voelen van de burger door de politiek.

Wat betekent goed gehoord worden?

Politici, c.q. gemeenteraadsleden:

- moeten weten wat er in de stad leeft: waar zitten inwoners mee?; wat vinden ze belangrijk?; welke zorgen, verwachtingen en behoeften?
- moeten laten zien dat ze die geluiden hebben gehoord en hoe ze die meenemen in de politieke besluitvorming
- moeten publiekelijk verantwoording afleggen over hun besluiten en daarop aanspreekbaar zijn
- Politici moeten laten zien wat ze met die zorgen en behoeften doen

Hoe kan burgerparticipatie bijdragen?

Door burgers te betrekken in politieke besluitvorming:

- kunnen geluiden uit de samenleving worden opgehaald
- kunnen burgers meedenken over oplossingen voor politieke vraagstukken of over voorwaarden waaraan oplossingen moeten voldoen
- kunnen de uitkomsten kunnen worden ingebracht in de politieke besluitvorming
- leidt tot beter geïnformeerde en breder gedragen besluiten
- Vereist een goede procesmatige en inhoudelijke vormgeving

Afsluitend zegt Geert dat de plek van de burger heel belangrijk is en dat hij zeer benieuwd is wat Wageningen en of hij misschien kunnen bijdragen. Het gaat namelijk niet vanzelf. De samenleving is continu in beweging en er is niet voor niets een kloof. Want ergens wringt het. We moeten proberen elkaar te vinden en te horen. Een heldere samenhang is van belang.

Max bedankt Geert Munnichs.

Thijs Schaffers ervaart dat de kloof alleen maar groter wordt. Hoe kunnen we die verkleinen?

Wim Haver stelt het jammer te vinden dat hij vanavond er als enig raadslid is.

Groen Links is betrokken met een grote fractie. Het is altijd druk in de raad en we worden soms moe van het vergaderen. Maar we doen het samen! De kloof voelen wij niet zo. Dit is een nuttige avond over vernieuwing en ik ben benieuwd naar het verslag. Bekend is dat er weinig geld is, maar Democratisch vernieuwing is wel een belangrijk speerpunt. In de raad is het nuttig te praten over invloed en meedoen. Hoe krijgen we iedereen mee?

Max geeft aan dat we snel verder gaan naar een concreet voorstel om tot democratische vernieuwing te komen. Max vraagt Joke een presentatie te geven over Burgerberaad en vraagt waarom ze zo bevlogen met dit onderwerp bezig zijn.

Joke zegt dat het voortkomt uit een gevoel dat grote problemen in onze samenleving op de huidige manier niet goed aangepakt worden. Naast haar studie heeft ze met Bart Letitre een concreet voorbeeld van vernieuwende burgerparticipatie uitgediept, namelijk het Burgerberaad.

19.50 uur Joke ter Stege : Burgerberaad

Zij verheldert het probleem dat gezien wordt. Wie vertegenwoordigt welke lagen van de bevolking (Elite?) en daarnaast het moe zijn van het politieke spel. Ruimte voor verandering: van mispresentatie, geen aansluiting, wantrouwen en geen interesse naar steun, er samen voor gaan en doeltreffend bezig zijn.

Ze ondersteunt dit met voorbeelden uit de gemeenten en landen om ons heen.

Doormiddel van loting mogen inwoners meedenken over een onderwerp. Het Burgerberaad verbetert betrokkenheid, representatie en de uitwisseling van perspectieven.

Max bedankt haar voor haar enthousiaste betoog.

20.00 uur Speeddaten

Max vraagt de aanwezigen nu 4x 10 minuten aan tafels te gaan speeddaten rond de genoemde onderwerpen/voorstellen.

Tafels

- Burgerraad (Joke ter Stege en Bart Letitre)
- Right2Challenge / Klare taal (Henrike van de Kraats)
- Voucheractie / Ideeën wedstrijd kinderen (Karianne Radstake)
- Digitaal Platform (Chantal Steuten)

En nu concreet

Het doel is de plannen (onderwerpen) die uit de avonden rond democratische vernieuwing voort zijn gekomen aan te scherpen, voordat ze aan het college en de raad worden voorgelegd.

21.00 terugkoppelen vanaf de tafels.

Max vat nog even samen. Het viel hem op dat er zeer druk werd overlegd. Van de tafeldames vraagt hij een korte toelichting op wat er uit is gekomen.

Burgerberaad

Joke ter Stege geeft aan dat het voorstel rond Burgerberaad heel veel goede tips heeft opgeleverd. Voor haar en Bart betekent het dat er nog flink aan verder gewerkt kan worden.

Right to Challenge

Henrike krijgt de tip dat Right to Challenge wel wat meer in klare taal geschreven mag worden op de gemeentelijke site en dat de meesten er nog niet van gehoord hadden. Daarnaast vindt men het vreemd dat het alleen over het sociale domein gaat. Een van de ideeën was dat de gemeente een lijst opstelt van dingen die ze door burgers zouden willen laten doen.

Klare Taal

Rond Klare taal werd gesteld dat de gemeente inwoners niet moet afschrikken door moeilijk taalgebruik. Kort en bondig moet het streven zijn. Denk ook aan de laaggeletterden. Als juridische teksten perse moeten, kan dat altijd nog in een bijlage, maar kom wel direct met de duidelijke boodschap.

Een idee is de brieven goed te laten checken voor ze de deur uit gaan. Bouw een soort borging van klare taal in de organisatie in. Voor iedereen moet het te begrijpen zijn, dat vergroot de bereikbaarheid en het vertrouwen. Andere ideeën zijn; schrijfcursussen voor de ambtenaren, nabellen bij ingewikkelde brieven, vragen de brief terug te sturen als het niet duidelijk genoeg is.

Ideeën wedstrijd voor kinderen

Karianne vertelt over twee ideeën die bedacht en opgepakt worden door Welsaam. Welsaam beheert het geld dat eerder de gemeente beheerde voor wijkgericht werken. Het geld zit in een Initiatievenfonds. Dit fonds wordt doorontwikkeld. De twee ideeën hiervoor zijn een ideeënwedstrijd voor kinderen en een Voucheractie.

We willen graag dat kinderen meer een stem krijgen, dat ook zij gehoord worden bij de ontwikkeling van de Stad. Kinderen mogen goede ideeën inleveren voor de stad. De beste ideeën worden uitgevoerd. Projectplan hiervoor is in de maak.

Algemeen: Er wordt enthousiast gereageerd op het meer betrekken van kinderen.

Kinderen moeten betrokken worden bij de jurering.

Voucheractie

De voucheractie is een idee dat al wordt gedaan in een paar omliggende gemeenten. Inwoners krijgen per huishouden een cheque van bijvoorbeeld € 6,50. Met deze cheque kunnen ze een goed initiatief van een inwoners naar keuze steunen. Initiatiefnemers gaan actief op pad om de vouchers binnen te krijgen wat veel positieve energie geeft digitaal, maar zelfs ook aan de deur. De haalbaarheid van dit idee wordt onderzocht door Welsaam in 2020.

Algemeen: de meeste deelnemers waren enthousiast. Er zijn nog allerlei vragen over de uitwerking. De uitwerking moet nog komen.

Vragen:

- Per huishouden, hoe doen we dat met studenten?
- Wat als een initiatief het streefbedrag heeft bereikt?

Digitaal Platform

Chantal vertelt over het idee om een digitaal platform op te richten. We willen met het platform mensen bereiken die we anders niet horen. Dit platform gaat niet ten koste van het face to face contact maar is er een aanvulling op.

Algemeen: de meeste deelnemers vonden een digitaal platform een zinvolle aanvulling op de kanalen die we al gebruiken. Als voordelen werden genoemd:

- Je kunt er meer mensen mee bereiken
- Je kunt er groepen mensen mee bereiken die je via andere wegen niet bereikt (jongeren, mensen met bv een drukke agenda of kleine kinderen die geen hele avond kunnen/willen vrijmaken)
- Heel belangrijk: het geeft de mogelijkheid voor terugkoppeling.
- Mensen willen weten wat er met hun input gebeurt en waarom de gemeente bepaalde keuzes maakt, en dat ontbreekt nu nog te vaak. Het is laagdrempelig en je kunt het visueel inrichten ('swipen')

Nodig om het experiment te laten slagen:

- Veel energie steken in het offline mensen naar het platform toe trekken (bv hulp bieden bij de eerste keer invullen of reageren op het platform)
- Heel heldere kaders stellen, dus vooraf duidelijk maken wanneer plannen realistisch zijn (mogen mensen adviseren of mee besluiten?)
- Hoeveel budget is er beschikbaar?
- Wat zijn de randvoorwaarden?
- Vorm afstemmen op behoefte: eerst goed nadenken wat je precies via dit platform gaat ophalen en waarom.
- Het platform ruime tijd de kans geven. Bekendheid krijgen onder de inwoners kost tijd, dus niet al na een te kort experiment concluderen dat het niet werkt.

Vragen:

- Hoe bereik je het niet-digitale deel van de inwoners?
- Hoe weeg je meningen die digitaal en niet-digitaal zijn opgehaald?

De afspraak

Het plan is nu dat met wat er vanavond aangevuld is door de aanwezigen een compleet plan te maken voor de experimenten. Dat wordt dan aan het college en de raad voorgelegd. En uiterlijk eind januari komt er een terugkoppeling over de reacties op dit plan.

Max maakt laatste ronde door de zaal; vraagt deelnemers en het aanwezige raadslid wat ze opgepikt hebben van deze avond en sluit af.

Tijdens de hele avond heeft Reinder Hartmans ons heel goed geholpen door telkens om verduidelijking van lastige woorden te vragen. Een geslaagd Klare Taal experimentje. Dank daarvoor.

Robby Aldenkamp zegt blij te zijn met wat er nu ligt. Als zichzelf benoemde radicale stelt hij nu onder de indruk te zijn van wat er ligt en

beter de samenhang te zien. Structureren en uitvoeren. Hij zegt ga het gewoon doen, heb vertrouwen. Geef aan wat je gaat experimenteren, de stappen die je doet, wat de verwachtingen zijn. DOEN!

21.30 uur slot

Iedereen bedankt voor zijn/haar bijdrage!